

עפ"ג 13531/04/18 - נתן מזרחי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 13531-04-18

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופטת שירלי רנר
כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

נתן מזרחי
ע"י ב"כ עו"ד יאיר קורן

המעוררת

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד
המשיבה

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ג'ויה סקפה שפירא) מיום 28.2.18

בת"פ 32698-11-15.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של גניבה בידי עובד ונדון לעונשים כדלקמן: שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ארבעה חודשי מאסר על תנאי, פיצוי למעסיק בסך 20,000 ₪ וצו מבחן לשנה. הערעור מופנה כנגד חומרת עונש עבודות השירות.

2. ואלה המעשים: במהלך תקופת עבודתו של המערער כנהג תפעול ב"אקדמיה לאומנות בצלאל", בין התאריכים 14.6.09-17.5.11, היה המערער אמן על הפקדת כספים והמחאות שנתקבלו מסטודנטים לחשבון הבנק של המעסיק. הסכומים נמסרו לו במעטפות סגורות. החל מחודש ינואר 2011, נטל המערער חלק מהפקדות המזומנים לכיסו, נמנע מהפקדתם לחשבון הבנק של המעסיק ולא המציא את טפסי אישורי הפקדת המזומנים חתומים ע"י הבנק. סכום הגניבה מוערך בעשרות רבות של אלפי שקלים.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותר להטלת של"צ, כהמלצת שירות המבחן, תחת עבודות השירות שנגזרו על המערער, וטוען כי הטלת עונש של עבודות שירות מהווה פגיעה חמורה ובלתי מידתית במערער, שהינו אדם חולה, חסר אמצעים, שהחל

בהליך שיקום לא פשוט של חייו ושל משפחתו. בתסקיר שירות המבחן תואר מצבו הרפואי והנפשי הקשה של המערער, הזכאי ל - 100% קצבת נכות, הוא שולב באופן חיובי בטיפול פסיכיאטרי וחל שיפור של ממש בתפקודו. שירות המבחן התרשם כי אין למערער דפוסים עבריינים וכי ביצע את העבירה על רקע מצוקה קיומית וחובות כספיים. מעשיו של המערער לא נעשו לשם בצע כסף אלא לטובת החזר חובות לנושיו ותחת איומים שספג. לעמדת הסנגור, נסיבות אלה מציבות את המערער ברף הנמוך יותר של היכולת להימנע מביצוע העבירה ואשמו המוסרי קטן יותר. המערער הוכרז פושט רגל ועונש ממושך של עבודות שירות יקטע למשך זמן רב את יכולתו להחזיר את חובותיו לנושיו. עוד נטען כי חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות הינו נסיבה מקלה לטובת המערער. כתב אישום הוגש כ - 4.5 שנים לאחר המעשים וגזר הדין ניתן בחלוף 2.5 שנים נוספות. המערער הודה עוד בחקירתו במשטרה. מנהלת בצלאל הייתה מוכנה לבוא ולהעיד לטובתו. המערער שילם מחיר בגין מעשיו באופן שחיו קרסו. בזכות ההליך הפלילי המערער עבר הליך טיפולי ורפואי (הוגש מסמך מהמל"ל). המערער קיבל, באופן חריג למצבו, תו נכות לרכב. המערער לא התייצב לדיון הקודם שכן לקה בליבו (הוגשו מסמכים). למערער חובות עתק בסכום העולה על מיליון ₪. המערער לא מערער על הפיצוי שכן הוא מבקש לשלם את הפיצוי למוסד שיחסו אליו היה חיובי, אם כי הוא אינו יכול להעדיף נושה. בניגוד לאמור בגזר הדין, המערער עבר שיקום וטיפול נפשי מקיף והיום אינו מהווה סכנה לחברה. חשיפתו לעבודות שירות תגרום להידרדרות ובאה הפניה להחלטות שיש בהן, כך נטען, לתמוך בטיעוני המערער להקלה בעונשו.

ב"כ המשיבה טענה כי אין מקום לקבל את הטענה שהמערער אינו יכול לשלם הפיצוי בשל חובות אחרים ולכך באה התייחסות בגזר הדין ונדונה השאלה האם יש ללכת לקראתו מקום שהמערער יצר חובות לשוק האפור. בנסיבות אלה היה על המערער לפנות למשטרה ולא לשלוח יד בכספי המעביד. המוסד השיקומי פוצה על ידי חברת הביטוח וזו הגישה תביעת שיבוב כנגד המערער אך לא הצליחה לגבות את הסכומים מהמערער ודי בכך שידחה הערעור (הוגשה פסיקה בשאלה זו). בית משפט קמא הלך כברת דרך לקראת המערער, ניתנו דחיות למעקב אחר ההליך הטיפולי ובסופו של דבר באה חריגה לקולה בענישה ולא נפל פגם בגזר דינו של בית משפט קמא. על כן יש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו יליד 1966, נשוי ואב לארבעה ילדים, אינו עובד מזה כשבע שנים, מאז פיטוריו בעקבות המיוחס לו בתיק זה. המערער סובל ממחלת הסכרת. כמו כן, המערער סבל ממצוקה משמעותית נוכח ההליך המשפטי המתנהל נגדו. הוא החל טיפול תרופתי ושולב בטיפול פסיכיאטרי, בו שיתף פעולה ומצבו השתפר. המערער לקח אחריות על ביצוע העבירות והביע חרטה. שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם ללא דפוסים חשיבה והתנהגות עבריינית. הוערך כי המערער יתקשה לבצע מאסר בעבודות שירות והדבר עלול להפר את האיזון שהושג במצבו. הומלץ להטיל עליו מאסר על תנאי, התחייבות עצמית, צו של"צ בהיקף של 180 שעות וצו מבחן לשנה.

דין

5. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדיונית, וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש

שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה.

6. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות, הואיל ולא נפלה כל טעות מהותית בגזר הדין.

לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים, הבעת חרטה והירתמותו להליך טיפולי מועיל. כמו כן, יש להתחשב לקולה במצבו הרפואי והנפשי של המערער ובכך שביצע את העבירות ללא תחכום רב. שיקול נוסף לקולה הוא חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות, לגביו לא הציגה המאשימה הסבר מניח את הדעת, ונראה כי תרם להתדרדרות במצבו הנפשי של המערער. כמו כן, מעת ביצוע המעשים בתיק זה, לא שב המערער להסתבך בפלילים. מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע. בית משפט קמא פירט את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של המערער, ששלח ידו בכספי מעסיקו תוך הפרת האמון שבבסיס יחסי עבודה תקינים. סכומי הכסף שגנב המערער הינם גבוהים מאוד ונאמדים בעשרות רבות של אלפי שקלים. סכומים אלה לא הושבו. לטענת הסנגור למניע של מצוקה כלכלית והסתבכות עם נושים כנסיבה מקלה לביצוע העבירות - יש ליתן משקל מוגבל. לחובת המערער נזקף גם עברו, ובו עבירת תקיפה שביצע, בגינה נדון בשנת 2015 לשל"צ ללא הרשעה. צו השל"צ הופקע לאחר שהמערער לא עמד בו, הוא הורשע והוטל עליו קנס. לפיכך, בנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עבודות השירות כאמור בחוות דעת הממונה ביום 10/4/19.

ניתן היום, כ"א אדר א' תשע"ט, 26 פברואר 2019, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

חגית מאק-קלמנוביץ, שופטת

שירלי רנר, שופטת

רפי כרמל, שופט, אב"ד